

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 141/19
Luxembourg, 12. novembra 2019

Sodba v zadevi C-233/18
Haqbin/Federaal Agentschap voor de opvang van asielzoekers

Prosilec za mednarodno zaščito, ki je odgovoren za hudo kršitev pravil v nastanitvenem centru, v katerem je nastanjen, ali za hudo nasilno vedenje, ne sme biti kaznovan z ukinitvijo materialnih pogojev za sprejem, ki se nanašajo na nastanitev, hrano ali obleko

Sodišče, ki je odločalo v velikem senatu, se je v sodbi Haqbin (C-233/18) z dne 12. novembra 2019 prvič izreklo o obsegu pravice, ki jo člen 20(4) Direktive 2013/33¹ daje državam članicam, da določijo sankcije, ki se uporabijo, kadar je prosilec za mednarodno zaščito odgovoren za hudo kršitev pravil v nastanitvenem centru, v katerem je nastanjen, ali za hudo nasilno vedenje. Sodišče je presodilo, da ta določba v povezavi s členom 1 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah državam članicam ne dopušča, da v teh primerih naložijo sankcijo, ki vključuje ukinitvev – čeprav začasno – materialnih pogojev za sprejem prosilca, ki se nanašajo na nastanitev, hrano ali obleko.

Zubair Haqbin je afganistanski državljan, ki je v Belgijo prišel kot mladoletnik brez spremstva. Po vložitvi prošnje za mednarodno zaščito je bil sprejet v sprejemni center. V tem centru je bil udeležen v pretepu med stanovalci različnega etničnega porekla. Po tem dogodku je direktor sprejemnega centra odločil, da bo Z. Haqbin za petnajst dni izključen iz materialne pomoči v sprejemnem centru. Med to izključitvijo je Z. Haqbin po lastnih izjavah noči preživel v parku v Bruslju in pri prijateljih.

V teh okoliščinah je predložitveno sodišče, ki obravnava pritožbo Z. Haqbina zoper prvostopenjsko sodbo, s katero je bila zavrnjena njegova tožba zoper odločbo o izključitvi, vprašalo Sodišče o možnosti belgijskih organov, da ukinejo ali omejijo materialne pogoje za sprejem prosilca za mednarodno zaščito v položaju Z. Haqbina. Poleg tega se glede na njegov poseben položaj postavlja vprašanje, pod katerimi pogoji se sme taka sankcija naložiti mladoletniku brez spremstva.

Sodišče je najprej pojasnilo, da se lahko sankcije iz člena 20(4) Direktive 2013/33 načeloma nanašajo na materialne pogoje za sprejem. Vendar morajo biti take sankcije v skladu s členom 20(5) iste direktive objektivne, nepristranske, obrazložene in sorazmerne s posebnim položajem prosilca ter morajo v vseh okoliščinah ohranjati dostojen življenjski standard.

Ukinitvev – čeprav začasna – vseh materialnih pogojev za sprejem ali materialnih pogojev za sprejem v zvezi z nastanitvijo, hrano ali obleko pa naj ne bi bila združljiva z obveznostjo, da se prosilcu zagotovi dostojen življenjski standard. S tako sankcijo bi mu bila namreč odvzeta možnost zadovoljitve najosnovnejših potreb. Taka sankcija bi poleg tega pomenila kršitev zahteve po sorazmernosti.

Sodišče je dodalo, da imajo države članice obveznost, da stalno in brez prekinitve zagotavljajo dostojen življenjski standard, ter da morajo organi, zadolženi za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito, na urejen način in v okviru lastne odgovornosti zagotoviti dostop do pogojev za sprejem, ki lahko zagotavljajo ta življenjski standard. Ti organi se torej ne smejo omejiti na to, da prosilcu

¹ Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (UL 2013, L 180, str. 96).

izročijo seznam zasebnih centrov za brezdomce, ki bi ga lahko sprejeli, kot so to načrtovali belgijski pristojni organi.

Glede sankcije, s katero se omejujejo materialni pogoji za sprejem, kot sta ukinitve ali omejitve dodatka za dnevne izdatke, je Sodišče natančneje pojasnilo, da morajo pristojni organi v vseh okoliščinah zagotoviti, da je taka sankcija glede na poseben položaj prosilca in vse okoliščine obravnavane zadeve v skladu z načelom sorazmernosti in ne ogroža dostojanstva tega prosilca. V zvezi s tem je opozorilo, da lahko države članice v primerih iz člena 20(4) Direktive 2013/33 predvidijo druge ukrepe od tistih, ki se nanašajo na materialne pogoje za sprejem, kot so zadržanje prosilca v ločenem delu nastanitvenega centra ali njegova premestitev v drug nastanitveni center. Poleg tega lahko pristojni organi odločijo, da prosilca pridržijo, če so izpolnjeni pogoji, določeni v tej direktivi.

Če je prosilec mladoletnik brez spremstva, torej ranljiva oseba v smislu Direktive 2013/33, morajo nacionalni organi ob sprejetju sankcij na podlagi člena 20(4) iste direktive še posebej upoštevati poseben položaj mladoletnika in načelo sorazmernosti. Te sankcije je treba – zlasti glede na člen 24 Listine o temeljnih pravicah – sprejeti predvsem ob upoštevanju največje koristi otroka. Direktiva 2013/33 tudi ne ovira tega, da se ti organi odločijo, da mladoletnika zaupajo službam ali pravosodnim organom, ki so zadolženi za varstvo mladoletnikov.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106.